Надія Алексійчук
Віктор Мироненко

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ПРОВАЙДЕРІВ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ НА ТРАНСПОРТНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Авторами запропоновано новий методологічний підхід до оцінки поточного стану ринку транспортно-логістичних послуг України, що ґрунтується на системному аналізі. А саме: провайдери логістичних послуг класифікуються відповідно до відомих PL-рівнів, причому знайдені певні відповідності між традиційними транспортно-експедиторськими компаніями, що діють на ринку України, і повноцінними PL провайдерами, які прийшли на український ринок із Заходу. Звернено увагу як на схоже між ними, так і на відмінності. Слід визнати, що на теперішній час в Україні немає операторів послуг рівнів 4PL чи 5PL, а серед приблизно 15 компаній, які можуть бути класифіковані як провайдери рівня 3PL, більшість складають іноземні компанії. Тим не менше в Україні існує величезний потенціал для розвитку транспортно-логістичних послуг більш високих рівнів PL.

Авторами предложен новый методологический подход к оценке текущего состояния рынка транспортно-логистических услуг Украины, основанный на системном подходе. А именно: провайдеры логистических услуг классифицируются в соответствии с известными PL-уровнями, при этом найдены определенные соответствия между традиционными транспортно-экспедиторскими компаниями, действующими на рынке Украины, и полноценными PL провайдерами, которые пришли на украинский рынок из Запада. Обращено внимание как на схожее между ними, так и на различия. Следует отметить, что в настоящее время в Украине нет операторов услуг уровня 4PL или 5PL, а среди приблизительно 15 компаний, которые могут быть классифицированы как провайдеры уровня 3PL, большинство являются иностранными компаниями. Тем не менее в Украине существует огромный потенциал для развития транспортно-логистических услуг более высоких уровней PL.

A new methodological approach based on system analysis is proposed by authors to access the current state of transport logistic service market in Ukraine. Namely, logistic service providers are classified according to well-known PL levels and some correlation was found between traditional domestic freight forwarding companies operating in Ukrainian market and full-scale PL logistic providers from Western markets now coming to Ukraine. Some similarities as well as differences have been focused on. It should be stated that there are no 4PL or 5PL service operators in Ukraine at the time, while some 15 companies that could be classified as 3PL service providers are mainly foreign companies. Nevertheless, there is a huge potential for higher levels PL logistic services development in Ukraine.

© Алексійчук Н. М., Мироненко В. К., 2012

Ключові слова: еекспедитори, провайдери логістичних послуг, рівні PL, ринок транспортно-логістичних послуг України, класифікація PL, транспортно-експедиторські компанії, рейтинг компаній.

Великий транзитний потенціал і вигідне географічне положення України, можна використати в повній мірі, лише розвиваючи сферу транспортно-логістичних послуг. Попит споживачів даного ринку залежить від різноманітності послуг, які пропонуються на ньому.

В законодавчих нормативних документах України не зустрінеш визначення логістичної послуги. Для нас звичними є транспортно-експедиторські послуги, визначені Законом України «Про транспортно-експедиторську діяльність». Експедитори забезпечують оптимальне транспортне обслуговування, а також організовують перевезення вантажів різними видами транспорту територією України та іноземних держав відповідно до умов договорів (контрактів), укладених відповідно до вимог Міжнародних правил щодо тлумачення термінів «Інкотермс»; надають в установленому законодавством порядку учасникам транспортно-експедиторської діяльності заявки на відправлення вантажів та наряди на відвантаження; надають в установленому законодавством порядку учасникам транспортно-експедиторської діяльності заявки на відправлення вантажів та наряди на відвантаження; забезпечують підготовку та додаткове обладнання транспортних засобів і вантажів згідно з вимогами нормативно-правових актів щодо діяльності відповідного виду транспорту; надають підготовлений транспорт, який має додаткове обладнання згідно з вимогами, передбаченими законодавством [1].

У той же час терміни «логістика», «логістичний» і т. ін. вживаються з великою частотою та легкістю без достатнього, на наш погляд, розкриття їх змісту. Як відомо, ці терміни навіть у спеціальній літературі [2 та ін.] не мають однозначного тлумачення.

Не менш широко в різних сферах вживається термін «провайдер», від англійського *«to provide»* – надавати, забезпечувати, отже, цей термін означає «той, хто надає» послуги. Стосовно сфери логістики, з різних джерел [3, 4, 5] можна отримати інформацію щодо послуг, які надаються провайдерами. В узагальненому виді ця інформація представлена в графі 2 таблиці 1. Ця інформація подана і розташована так, щоб вона якомога більше відповідала тим видам транспортно-експедиторських послуг (в їх загальноприйнятому у нас розумінні), що можуть надаватися експедиторами згідно з українським законодавством. Наведена інформація до певної міри відображає стан ринку цих послуг. Види «традиційних» транспортно-експедиторських послуг наведені в графі 1 табл. 1.

З таблиці 1 можна зробити наступні висновки.

По-перше, функція «Перевезення власними транспортними засобами (ТЗ)», наведена у графі 2 табл. 1, яку виконують логістичні провайдери, взагалі не властива нашим експедиторам. У нас цю функцію виконують перевізники.

По-друге, можна відмітити, що і логістичні провайдери, і експедитори організовують складування/зберігання, натомість провайдери нижчих рівнів мають власні склади. Але якщо експедитори оформляють документи та *організовують роботи відповідно до митних*, карантинних та санітарних *вимог*, то провайдери *забезпечують контроль проходження митниці*, тобто відповідають за завершення процесу. Експедитори займаються переважно попередньою та супутньою відносно до перевезення організаторською роботою (організовують охорону вантажів під час

їх перевезення, перевалки та зберігання; організовують експертизу вантажів; здійснюють страхування вантажів та своєї відповідальності). В той же час провайдери можуть як самостійно надавати послуги, так і передавати їх на аутсорсинг (передача сторонній компанії деяких бізнес-функцій або частини бізнес-процесу власної компанії).

Таблиця 1. Порівняння видів транспортно-експедиторських послуг і логістичних послуг провайдерів*

Види транспортно-експедиторських послуг (ст.8 Закону України «Про транспортно-експедиторську діяльність»	Функції, що виконуються провайдерами логістичних послуг [3, 4, 5]
1	2
-	перевезення власними транспортними засобами (ТЗ)
експедитори здійснюють роботи, пов'язані з прийманням, накопиченням, подрібненням, доробкою, сортуванням, складуванням, зберіганням, перевезенням вантажів	складування/зберігання (тривале)
	проміжне зберігання (cross docking)
оформляють документи та організовують роботи відповідно до митних, карантинних та санітарних вимог	контроль проходження митниці
організовують охорону вантажів під час їх перевезення, перевалки та зберігання; організовують експертизу вантажів; здійснюють страхування вантажів та своєї відповідальності	виконання та можливий аутсорсинг послуг
здійснюють розрахунки з портами, транспортними організаціями за перевезення, перевалку, зберігання вантажів	фінансове супроводження (організація розрахунків за послуги)
фрахтують національні, іноземні судна та залучають інші транспортні засоби і забезпечують їх подачу в порти, на залізничні станції, склади, термінали або інші об'єкти для здійснюють оформлення товарно-транспортної документації та її розсилання за належністю	підготовка експортно-імпортної та фрахтової документації
ведуть облік надходження та відправлення вантажів з портів, залізничних станцій, складів, терміналів або інших об'єктів	ведення обліку та управління залишками вантажів на складі
забезпечують оптимізацію руху матеріальних потоків від вантажовідправника до вантажоодержувача з метою досягнення мінімального рівня витрат	координація та оптимізація руху вантажів
надають інші допоміжні та супутні перевезенням транспортно-експедиторські послуги, що передбачені договором транспортного експедирування і не суперечать законодавству	перевантаження, у т.ч. на інші ТЗ
	консолідація відправлень
	стеження за дислокацією вантажів та інші види інформаційного забезпечення (telematics, tracking)
	консалтингові послуги

-	додаткові послуги із доданням вартості (фасування, розподіл, повернення тари тощо), передпродажна та після продажна підготовка
-	підготовка рішень, пов'язаних із управлінням логістичним ланцюгом
-	управління та контроль всіх транспортно-логістичних процесів компанії клієнта з урахуванням довготривалих цілей
-	стратегічне планування ланцюга постачань, спрямоване на конкурентоздатність замовника
-	стратегічне планування перевезення клієнта
-	розробка загальної стратегії ланцюга постачання та планування рішень
-	управління всіма компонентами ланцюга поставок за допомогою електронних засобів інформації – інтернет-логістика
-	розвиток усіх необхідних логістичних систем та процесів для електронних угод
-	адміністративне та операційне забезпечення логістичних систем та процесів для фізичного виконання електронних угод

**Власна розробка*

Далі, таблиця 1 відображає те, що на сьогодні склалося на практиці, а саме, що частина експедиторів взяла на себе лише здійснення розрахунків з портами, транспортними організаціями за перевезення, перевалку, зберігання вантажів і не прагне розширювати цю сферу фінансової діяльності. Натомість провайдери забезпечують фінансове супроводження (організація розрахунків за послуги) в більш широкому значенні, включно з фінансовими гарантіями перевезень.

Експедитори фрахтують національні, іноземні судна та залучають інші транспортні засоби і забезпечують їх подачу в порти, на залізничні станції, склади, термінали або інші об'єкти, здійснюють оформлення товарно-транспортної документації та її розсилання за належністю. Такі ж самі функції виконує

логістичний провайдер, який займається підготовкою експортно-імпортної та фрахтової документації.

Експедитори лише ведуть облік надходження та відправлення вантажів з портів, залізничних станцій, складів, терміналів або інших об'єктів, а провайдери крім цього займаються управлінням залишками вантажів на складі.

Експедитори забезпечують (причому доволі декларативно) оптимізацію руху матеріальних потоків від вантажовідправника до вантажоодержувача з метою досягнення мінімального рівня витрат, а провайдери, крім оптимізації руху вантажів, ще й, у першу чергу, координують рух вантажів, що є більш зрозумілою та практично цінною для клієнта функцією.

Деякі з функцій провайдерів, наведені в графі 2 табл. 1 «перекриваються» функціями, що для експедиторів сформульовані узагальнено як «надають інші допоміжні та супутні перевезенням транспортно-експедиторські послуги, що передбачені договором транспортного експедирування і не суперечать законодавству».

Нижче в графі 1 таблиці 1 (у експедиторів) слідують прочерки, тобто взагалі відсутні функції, що відповідали б тим, що виконуються провайдерами, і наведені у графі 2 табл. 1. Спробуємо з'ясувати, чи в змозі сучасні українські та інші пострадянські експедитори виконати ці функції?

Провайдери логістичних послуг – це організації, що надають послуги з логістики або фізичної дистрибуції [6]. Аналіз джерел [3, 4, 5] дав змогу виділити логістичні послуги, що можуть надаватись провайдерами. Звичайно, ці послуги розрізняють за «рівнями логістики»:

1) First Party Logistics (1PL) – логістика першого рівня. Це автономна логістика, всі операції виконує сам вантажовласник. Наприклад, «Орлан-транс» у вантажних перевезеннях, «Тетра Пак» в області складських сервісів, які створили власні підрозділи, оскільки не знайшли якісних пропозицій на ринку [8];

2) *Second Party Logistics (2PL)* – логістика другого рівня (вищий за перший)*;*

3) *Third Party Logistics (3PL)* – логістика третього рівня (вищий за другий);

4) *Fourth Party Logistics (4PL)* – логістика четвертого рівня (вищий за третій);

5) *Fifth Party Logistics (5PL)* – логістика п'ятого рівня (вищий за четвертий).

На практиці часто відбувається так, що суб'єкти господарювання достатньо довільно позиціонують себе на тому чи іншому рівні логістики (бажано якомога вищому). Надзвичайно цікавим джерелом інформації є сайти, на яких кожен провайдер показує в кращому світі послуги, які він може не надавати в повному обсязі, але частота згадування послуг дає основу вважати, що найбільш згадувані послуги є дійсно важливими. На наше глибоке переконання, віднесення провайдерів до тієї чи іншої групи класифікації повинно залежати від переліку послуг, що ними надаються. Така спроба нами здійснена в цій статті.

Це дозволило ранжирувати логістичні послуги за їх значимістю для користувачів і самих провайдерів. У результаті такого аналізу вибудувалась ієрархія, представлена в табл. 2.

Таким чином, таблиця 2 є методологічною основою не тільки для теоретичної класифікації, а й для розвитку транспортно-логістичних послуг провайдерами.

Таблиця 2. Критерії приналежності провайдерів логістичних послуг до певного рівня PL

Критерії	Рівень PL			
	2PL	3PL	4PL	5PL
Локальні (місцеві) масштаби діяльності	+	+		
Високий рівень логістичних активів*	+	+		
Перевезення власними транспортними засобами (ТЗ)	+	+		
Складування/зберігання (тривале)	+	+	+	+
Проміжне зберігання (cross docking)	+	+	+	+
Контроль проходження митниці	+	+	+	+
Виконання та можливий аутсорсингу послуг		+	+	+
Перевантаження, у т.ч. на інші ТЗ		+	+	+
Консолідація відправлень		+	+	+
Фінансове супроводження (організація розрахунків за послуги)		+	+	+
Стеження за дислокацією вантажів та інші види інформаційного забезпечення (telematics, tracking)		+	+	+
Консалтингові послуги		+	+	+
Підготовка експортно-імпортної та фрахтової документації		+	+	+
Ведення обліку та управління залишками вантажів на складі		+	+	+
Додаткові послуги із доданням вартості (фасування, розподіл, повернення тари тощо), передпродажна та після продажна підготовка		+	+	+
Координація та оптимізація руху вантажів		+	+	+
Підготовка рішень, пов’язаних із управлінням логістичним ланцюгом		+	+	+
Управління та контроль всіх транспортно-логістичних процесів компанії клієнта з урахуванням довготривалих цілей			+	+
Стратегічне планування ланцюга постачань, спрямоване на конкурентоздатність замовника			+	+
Стратегічне планування перевезення клієнта			+	+
Розробка загальної стратегії ланцюга постачання та планування рішень				+
Управління всіма компонентами ланцюга поставок за допомогою електронних засобів інформації – інтернет-логістика				+
Розвиток усіх необхідних логістичних систем та процесів для електронних угод				+
Адміністративне та операційне забезпечення логістичних систем та процесів для фізичного виконання електронних угод				+
Низький рівень логістичних активів				+
Глобальні масштаби діяльності				+

* Примітка: Термін «рівень логістичних активів» слід розуміти як забезпеченість компанії основними фондами, необхідними для логістичної діяльності (склади, транспортні засоби, вантажні механізми та ін.)

Наступна спроба застосувати цю «теоретичну класифікацію» до логістичних провайдерів, які реально діють на українському ринку, що є частиною глобальних ринків, привела до таких результатів (табл. 3):

по-перше, серед великої кількості провайдерів (майже 90), що надають послуги в Україні на рівні не вищому 2PL, переважають українські компанії;

по-друге, при переході до рівня послуг 3PL перелік провайдерів значно скромніший і серед них переважають іноземні компанії.

Таблиця 3. Логістичні провайдери різних рівнів на українському ринку

Критерії приналежності провайдерів логістичних послуг до певного рівня PL	Рівень PL			
	2PL	3PL	4PL	5PL
Локальні (місцеві) масштаби діяльності	+			
Високий рівень логістичних активів	+			
1. Перевезення власними транспортними засобами (ТЗ)	УДЦТС «Ліски», ПАКОБО, та інші 88	AsstrA, DHL, Emons, FM Logistic, GEFCO, Kuehne&Nagel, Logistic Expert, M&M, Комора-С, Raben, Rhenus Revival, УВК		
2. Складування/зберігання (тривале)	УДЦТС «Ліски», ПАКОБО, та інші 88	AsstrA, DB Schenker, DHL, FIEGE, FM Logistic, GEFCO, Kuehne&Nagel, Logistic Expert, Комора-С, Panalpina, Raben, Rhenus Revival, УВК	-	-
3. Проміжне зберігання (cross docking)	-	AsstrA, DB Schenker, DHL, GEFCO, Kuehne&Nagel, Logistic Expert, Raben, УВК	-	-
4. Контроль проходження митниці	УДЦТС «Ліски», ПАКОБО, та інші 88	AsstrA, DB Schenker, DHL, Emons, FIEGE, FM Logistic, GEFCO, Kuehne&Nagel, Logistic Expert, M&M, Комора-С, Panalpina, Raben, Rhenus Revival, УВК	-	-
5. Виконання та можливий аутсорсинг послуг		AsstrA, DB Schenker, DHL, FIEGE, Kuehne&Nagel, Panalpina, УВК	-	-
6. Перевантаження, у т.ч. на інші ТЗ		AsstrA, DB Schenker, DHL, Emons, GEFCO, M&M, Комора-С, Rhenus Revival	-	-
7. Консолідація відправлень		AsstrA, DB Schenker, DHL, Emons, GEFCO, Kuehne&Nagel, M&M, Raben, Rhenus Revival, УВК	-	-
8. Фінансове супроводження (організація розрахунків за послуги)		AsstrA	-	-
9. Стеження за дислокацією вантажів та інші види інформаційного забезпечення (telematics, tracking)		AsstrA, DB Schenker, DHL, Emons, GEFCO, Kuehne&Nagel, Logistic Expert, M&M, УВК	-	-

10. Консалтингові послуги		AsstrA, DHL, Panalpina, УВК	-	-
11. Підготовка експортно-імпортної та фрахтової документації		AsstrA, DB Schenker, Emons, GEFCO, Kuehne&Nagel, Logistic Expert, Rhenus Revival	-	-
12. Ведення обліку та управління залишками вантажів на складі		AsstrA, DB Schenker, DHL, GEFCO, Kuehne&Nagel, Logistic Expert, Комора-С, УВК	-	-
13. Додаткові послуги із доданням вартості (фасування, розподіл, повернення тари тощо), передпродажна та після продажна підготовка		AsstrA, DB Schenker, DHL, Emons, FM Logistic, GEFCO, Kuehne&Nagel, Logistic Expert, M&M, Комора-С Panalpina, Raben, Rhenus Revival, УВК	-	-
14. Координація та оптимізація руху вантажів		AsstrA, DHL, Emons, GEFCO, Kuehne&Nagel, Logistic Expert, M&M, Rhenus Revival, УВК	-	-
15. Підготовка рішень, пов'язаних із управлінням логістичним ланцюгом		DB Schenker, DHL, FIEGE, GEFCO, Kuehne&Nagel, Logistic Expert, Panalpina	-	-
16. Управління та контроль всіх транспортно-логістичних процесів компанії клієнта з урахуванням довготривалих цілей		-	-	-
17. Стратегічне планування ланцюга постачань, спрямоване на конкурентоздатність замовника		DHL	-	-
18. Стратегічне планування перевезення клієнта			-	-
19. Розробка загальної стратегії ланцюга постачання та планування рішень				-
20. Управління всіма компонентами ланцюга поставок за допомогою електронних засобів інформації – інтернет-логістика				-
21. Розвиток усіх необхідних логістичних систем та процесів для електронних угод				-
22. Адміністративне та операційне забезпечення логістичних систем та процесів для фізичного виконання електронних угод				-
Низький рівень логістичних активів				-
Глобальні масштаби діяльності				-

Джерело: Офіційні сайти компаній. [9-23]

При віднесенні провайдера до того чи іншого рівня враховувалась не тільки частота його згадування в Інтернеті, або зміст його рекламного сайту, а й більш об'єктивні оцінки, такі як наявність складів на території України, транспортних засобів, а також відгуки користувачів послуг цих провайдерів. Також вибір провайдерів здійснювався за критерієм мінімальної кількості вантажу, яку вони

готові брати до перевезення, адже відомо, що DHL, наприклад, спеціалізується на доставці дрібних партій вантажів (пакунки, парцельні відправки), а є компанії, які обслуговують перевезення вантажів цілими автомобілями, вагонами і навіть поїздами.

З таблиць 2 та 3 можна зауважити, що послуги в їх лівому крайньому стовпчику розташовані (зверху вниз і в порядку зростання номерів) так, що зміст цих послуг свідчить про усе більш високий професійний рівень логістичного провайдера, більше розмаїття послуг, які ним надаються, що дає йому можливість займати значну частку ринку і міцне положення на ньому. Отже, порядковий номер послуги в табл. 3 – це свого роду «бал», що додається з кожною послугою до сумарного рейтингу логістичного провайдера. Звісно ж, такі рейтинги логістичних провайдерів є доволі умовними, проте вони дають певну оціночну інформацію про ринок та «гравців» на ринку. Така методика підрахунку умовного рейтингу застосована як для провайдерів рівня 3PL, наведених у табл. 3, так і для 90 інших провайдерів, що надають послуги тільки рівнів 1PL та 2PL.

Таблиця 4. Умовний рейтинг логістичних провайдерів на українському ринку

№	Логістичний провайдер	Умовний рейтинг, бали
1	AsstrA	105
2	GEFCO	97
3	Kuehne&Nagel	96
4	DB Schenker	87
5	Logistic Expert	84
6	УВК (Україна)	80
7	Emons	65
8	Rhenus Revival	58
9	DHL	54
10	Panalpina	49
11	M&M	45
12	Комора-С (Україна)	38
13	Raben	30
14	FIEGE	26
15	FM Logistic	20
16	Інші 90 провайдерів рівнів 1PL та 2PL	2,35

На рис. 1 цей умовний рейтинг представлений графічно (без 90 провайдерів рівнів 1PL та 2PL, які із своїми балами рейтингу навіть не відповідають масштабу рис. 1). З табл. 4 та рис. 1 дуже виразно видно, наскільки низькі рейтинги більшості провайдерів рівнів 1PL та 2PL порівняно з лідерами цього ринку.

Висновки з цього аналізу для українського логістичного бізнесу не дуже втішні. На жаль, жодна з українських провайдерських компаній, що піднялися вже до рівня 3PL (УВК, Комора-С) до першої п’ятірки не потрапила, зате в ній знайшли своє місце визнані світові лідери цього бізнесу, що свідчить на користь достатньої об’єктивності запропонованої методики рейтингової оцінки. Не можна не відмітити, що в п’ятірку потрапила відома компанія DB Schenker, свого часу

утворена німецькими залізницями, яка таким чином розширює сферу своєї діяльності на Східну Європу.

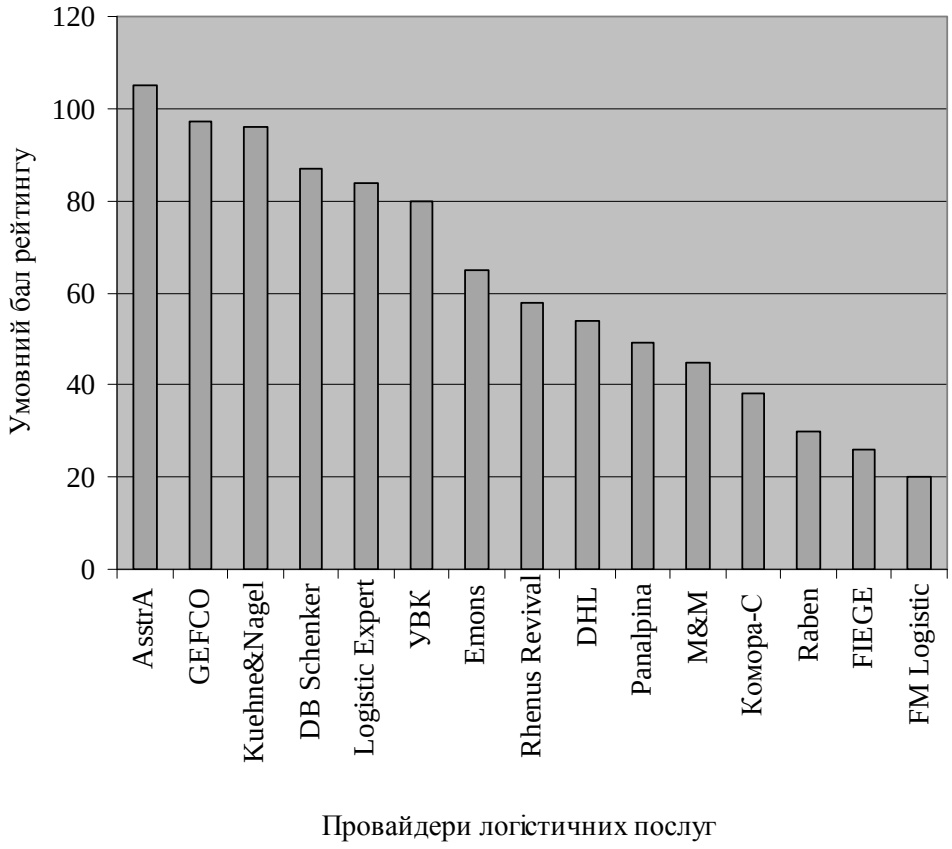

Рисунок 1 - Умовний рейтинг логістичних провайдерів на ринку України

Світова теорія логістики стверджує, що компанію можна визнати 3PL-провайдером, якщо вона відповідає формулі:

3PL = ТЕ+ПДВ, (1)

де ТЕ – транспортно-експедиторські послуги, а ПДВ – послуги доданої вартості (навантаження/розвантаження, послуги з комплектації асортименту, складські послуги, управління вантажопотоками в ланцюжку, маркетингові та фінансові послуги) [7].

Насправді ж, як видно з табл. 2, провайдери логістичних послуг 3PL мають більш широку орієнтованість на клієнта і різновиди послуг значно ширші, ніж просто послуги доданої вартості.

На сьогоднішній день в Україні найбільш широко представлені провайдери логістичних послуг 1PL та 2PL. На основі аналізу даних Асоціації міжнародних експедиторів України [5] можна прийти до висновку, що в Україні понад 90 компаній надають послуги рівня 2PL. При цьому 20 компаній надають послуги митно-ліцензійного складу. 24 компанії із досліджених 90 2PL-провайдерів

надають перевезення одним видом транспорту, причому 15 з них морським, 6 – залізничним (за 2011 рік 126 експедиторів уклали договори з Укрзалізницею [8]) і 3 – автомобільним. 31 компанія із досліджених 90 2PL-провайдерів надають перевезення двома видами транспорту, причому 16 з них морським/залізничним, 8 – авто/залізничним, 5 – морським/авто і 2 – авіа/авто. 25 компаній із досліджених 90 2PL-провайдерів надають перевезення трьома видами транспорту, причому 24 з них морським/залізничним/авто і 1 – морським/авіа/авто. Решта 10 компаній із досліджених 90 2PL-провайдерів надають перевезення чотирма видами транспорту морським/залізничним/авто/авіа. Вантажі, для яких надаються послуги – це контейнери, зерно, небезпечні, метали, тарно-штучні, насипні, навалочні, негабаритні та великовагові, наливні вантажі, у т.ч. нафтопродукти, швидкопсувні вантажі.

Послуги рівня 3PL в Україні надають всього декілька операторів із значними особливостями. Так, наприклад, компанія «Комора-С» сконцентрована на внутрішніх вантажопотоках ЗАТ «АСНОВА холдинг» (хоча клієнтами фірми є також компанії «Бюро Вин», ONDULINE та ін.).

Застосовуючи такі ж критерії для віднесення провайдерів до рівня 4PL і 5PL, на жаль, доводиться констатувати, що на українському ринку вони відсутні, що видно із табл. 3. Суцільні прочерки в нижній частині таблиці 3 свідчать, напевно, про те, що в специфічних умовах українського ринку навіть такі гіганти світового логістичного ринку як Kuehne&Nagel поки що не наважуються в Україні виходити на рівень 4PL і 5PL.

Проте не все так безнадійно на вітчизняному ринку логістичних послуг. На цьому ринку зараз працюють, поки що на рівнях 1PL та 2PL, в основному «мультимодальні» експедитори, які обслуговують перевезення двома та більше видами транспорту – таких експедиторів майже 74% від загальної кількості. Більше 11% можуть працювати на всіх чотирьох основних видах транспорту. З урахуванням «мультимодальності», найбільше експедиторів працюють на морському транспорті – їх наразі 71; на залізничному – 64, автомобільному – 53, і 13 – на авіаційному. А з урахуванням того, що, наприклад, з Укрзалізницею укладено більше договорів, ніж фактично працює експедиторів, то є й потенціал для розширення ринку і розвитку конкуренції.

Для розвитку 3PL – 5PL – провайдерів в Україні необхідно використовувати цей потенціал, проаналізувати існуючі тенденції та максимально використати досвід європейських країн.

Необхідно провести аналіз по європейських країнах у таких напрямах:

– шляхи розвитку провайдерів «вищих рівнів» і передумови створення;
– зацікавлений потенційний сегмент клієнтів 3PL – 5PL провайдерів.

На основі проведеного аналізу, використовуючи метод аналогій, виявивши спільні закономірності створення та розвитку 3PL – 5PL провайдерів країн Європи, можна обґрунтувати та спрогнозувати оптимальний розвиток логістичних провайдерів в Україні, що є предметом окремого дослідження, якому буде присвячено наступні публікації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1955-15

2. Смехов А.А. Основы транспортной логистики: Учеб. для вузов. – М.: Транспорт, 1995. – 197 с.

3. Шимко О.В. Наукові записки. Серія «Економіка». Випуск 16. «Ринок логістичних послуг: проблеми становлення та розвиток». – 424–433.

4. Чорнописька Н.В. Логістика електронної комерції: стан та перспективи розвитку в Україні / Н.В. Чорнописька, О.В. Солодка // Логістика : [зб. наук. пр.] / відп. ред. Є. В. Крикавський. – Л.: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2007. – 512 с. – (Вісник / Національний університет «Львівська політехніка»; №594). – С. 490-495.

5. http://www.ameu.org.ua/

6. Підтримка інтеграції України до Транс-Європейської Транспортної мережі ТЄМ-Т РК7. Міжгалузеві питання. Логістика. Заключний звіт 7.2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ten-t.org.ua/data/upload/publication/main/ua/517/fr_7.2_logistics_ukr.pdf

7. Горбенко О.В., Пильченко А.О. Розвиток діяльності логістичних провайдерів в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Upsal/2009_6/09govpau.pdf

8. http://www.uz.gov.ua/

9. Офіційний сайт компанії AsstrA [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://asstra.com.ua/

10. Офіційний сайт компанії DB Schenker [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.schenker.com.ua/log-ua-ua/start/

11. Офіційний сайт компанії DHL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dhl.com.ua/

12. Офіційний сайт компанії Emons [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://emons.com.ua/

13. Офіційний сайт компанії FIEGE [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.fiege.de/ua/ru/fiege_ukraine/strategy

14. Офіційний сайт компанії FM Logistic [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fmlogistic.com.ua/fmlogistic/index.php/en/fm-logistic-ctry-home-ua-local

15. Офіційний сайт компанії GEFCO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ua.gefco.net/gefco-ukrajina/

16. Офіційний сайт компанії Kuehne + Nagel Україна [Electronic resource]. – Available from : http://www.kn-portal.com/locations/europe/ukraine/.

17. Офіційний сайт компанії Комора-С [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://komora-s.kiev.ua/

18. Офіційний сайт компанії Logistic Expert [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.l-e.com.ua/

19. Офіційний сайт компанії M&M [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.mumnet.com.ua/.

20. Офіційний сайт компанії Panalpina [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.panalpina.com/www/sun/ru/supply_chain_management.html

21. Офіційний сайт компанії Raben [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.raben-group.com/ru/raben_ukraine_ru.php

22. Офіційний сайт компанії Rhenus Revival [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ua.rhenus.com/index.php?id=961&L=5

23. Офіційний сайт компанії УВК [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uvk.ua/ua/about/about_company/.